

Jan Jemelka

Akademický malíř Jan Jemelka se narodil 3. května 1953 v Praze v rodině grafičky a pedagožky Jany Jemelkové a malíře Miloslava Jemelky (předčasně zemřel 14. 6. 1960). Po studiích malířství na SUPŠ v Brně získal vysokoškolské vzdělání na pražské AVU, a to v letech 1972-1978 (ateliér prof. Jana Smetany).

Ke konci studia se kromě malby začal soustavně zabývat i grafikou. Po seznámení s architektem Tomášem Černouškem se jeho pozornost obrátila také k realizacím v architektuře, především k navrhování vitráží do sakrálních prostor.

V roce 1980 proběhla jeho první výstava v olomoucké galerii *Dílo*. Jeho první barevná okna z této doby jsou dodnes k vidění v kostele sv. Barbory v Olomouci – Chválkovicích.

Velkým milníkem pro jeho tvorbu bylo navrhování velkých vitrážových oken pro kostel Panny Marie, Matky církve, ve slovinském Mariboru v letech 1995–1997.

Žije a pracuje v Olomouci-Hodolanech. Dlouhodobě spolupracuje mj. se sklářem a zhotovitelem vitrážových oken Petrem Kolínským, se sochaři Otmarem Olivou a Pavlem Hřebíčkem či s olomouckým nakladatelstvím *Refugium Velehrad-Roma*.

Od 80. let 20. stol. se účastní řady samostatných a skupinových výstav doma i v zahraničí. Počínaje rokem 1980 vytvořil ve spolupráci s výrobní dílnou uměleckých sklářů (viz Petr Kolínský) z Bakova nad Jizerou na 40 realizací, převážně v sakrálních prostorech.

Vybrané realizace návrhů vitráží:

- Hospic na Svatém Kopečku u Olomouce (kaple)
- kaple Arcidiecézní charity v Olomouci (Křížkovského ulice č. 6; drobné vitráže z roku 2000)
- kostel sv. Cyrila a Metoděje v Ostravě-Pustkocvi
- kostel a chórová kaple kláštera klarisek-kapucínek ve Šternberku
- exerciční dům Tovařstva Ježíšova v Kolíně
- kostel sv. Ondřeje v Blatnici pod svatým Antonínkem
- kostel Panny Marie-Matky církve ve slovinském Mariboru či obcích Radvanje a Pragersko
- kostel sv. Huga v Římě
- exerciční dům jezuitů – Tovařstva Ježíšova v Piešťanech

Pavel Hladký

Pavel Hladký, umělecký řezbář, se narodil 27. května 1955. Žije ve Švábenicích a se svou ženou Mílou vychoval čtyři syny.

Ve své tvorbě se věnuje převážně sakrální bohoslužebné tematice. Inspiraci nachází v Bibli a poezii MUDr. Aloise Volkmana.

Je tvůrcem několika křížových cest, např. ve Slušovicích, v Hroznové Lhotě nebo v novém kostele v Otrokovicích.

Realizoval také řadu interiérů kaplí – v církevní škole sv. Zdislavy v Kopřivnici, v Praze-Karlíně, ve Stojanově koleji v Olomouci, dvou horských chatách v Beskydech, v Centru pro mládež v Rajnochovicích – Příklad ad. Je také spoluautorem interiérů presbytářů v Žeravinách a v Bystřici pod Koprníkem. Nový obětní oltář, ambon, sedes a abak navrhl i vytvořil pro kostely v Kostelci u Kyjova, v [Novém Jičíně](#) a v Olšanech u Prostějova.

Sám si nejvíce cení dřevěné plastiky, kterou nazval „*Civilizace smrti*“. Dílo, v němž ztvárnil báseň Aloise Volkmana „*Nenarození*“, bylo darem pro papeže Jana Pavla II. u příležitosti beatifikace sv. Jana Sarkandra a sv. Zdislavy.

Další básně zpodobňuje jako „*křížovou cestu dvou autorů*“ v Praze – Řepích.

Alois Volkman

Lékař a básník Alois Volkman se narodil 18. září 1937 v Chudobíně (okres Olomouc) v rodině faráře Církve československé husitské. Po maturitě na gymnáziu v Litovli vystudoval Lékařskou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci.

Od absolutoria v roce 1961 působil jako lékař v Kladně a Otvovicích. V roce 1997 odešel důchodu, přesto však pokračoval ve své lékařské praxi v Libčicích nad Vltavou a v letech 2005–2012 jako lékař Domova svatého Karla Boromejského v Praze Řepích.

Vedle výchovy v duchu křesťanství bylo pro jeho básnickou tvorbu klíčové i setkávání s řadou osobností, které v době jeho mládí navštěvovaly faru, ať už to byli církevní představitelé nebo básníci, např. František Nechvátal, Bohumila Sílová, či malíř Vilém Kratochvíl. Mezi další inspirativní osobnosti patřil T. G. Masaryk, Albert Schweitzer, Karel Čapek a básnická generace 30. let. Byl přítelem a osobním lékařem Jaroslava Seiferta, jehož památce věnoval knihu *Silent Musae*.

Své první verše začal publikovat ve studentském univerzitním časopise Tribuna (1959–1961); dále přispíval do periodik Lidová demokracie (od roku 1962), Zemědělské noviny, Mladá fronta, Repertoár malé scény, Literární noviny, a dalších. V letech 1958–1959 spolupracoval s Československým rozhlasem na pořadu Chvilky poezie. Volkmanovy verše inspirovaly i české hudební skladatele 20. století.

Volkmanova prvotina *Malá vizita* vyšla po revoluci společně se sbírkami *Tlak mé krve* a *Bez receptů* v souborném vydání s názvem *Námluvy Aeskulapovy*. Do tohoto výboru autor zařadil a graficky odlišil verše, které byly za totality cenzurovány – buď musely být upraveny (při narážkách na státníky, veřejné projevy apod.) či zcela vypuštěny (to se týkalo především biblických motivů).

Poezie Aloise Volkmana je velmi úzce spojena s autorovou lékařskou profesí, která jej učinila vnímavým pro proměnlivost mezilidských vztahů. Tváří v tvář bolesti a utrpení usiluje jeho lyrika o „přesnou diagnózu“ pohnutek a činů jedinice. Jeho racionální vztah ke skutečnosti se projevuje v jasné a výstižné pointě a vystižení jeho společensko-kritického postoje (*Bez receptů*, *To je věc*, *Stopy co doby tropí*). Kritický charakter má i Volkmanova ryze náboženská poezie (*Znovuzrození*, *Ptám se svých slov*), kde autor odsuzuje vše, co porušuje křesťanskou morálku. V básnickém cyklu *Via Crucis* se inspiroval symbolikou křížové cesty a především výtvarným pojetím tohoto spirituálního námětu v plastikách sochaře Karla Stádníka.

Poslední Volkmanovo dílo, výbor [In memoriam](#) (2010), obsahuje básně zařazené do autorových předchozích sbírek i verše doposud nepublikované. Sbíрка je členěna na dvě části – první oddíl, soubor epitafů nazvaný *In memoriam*, je vzpomínkou na mrtvé. Naopak druhý

oddíl, *Memento mori*, je věnován živým. Sbíрку vydala Náboženská obec Církve československé husitské.

Zdroj: Slovník české literatury

Václav Hálek

Václav Hálek se narodil 17. března 1937 v Praze. Vystudoval klavírní hru a kompozici na Pražské konzervatoři (prof. František Pícha, prof. František Brož) a poté skladbu na Akademii múzických umění (třída prof. Emila Hlobila).

Během studií na AMU se také seznámil s tehdejší posluchačem DAMU, Jiřím Paďourem. Jejich dlouholeté přátelství dalo vzniknout společným skladbám i např. hudebnímu zpracování básně Jana Zahradníčka *La Saletta*.

Pro své názory byl Václav Hálek v období totality nežádoucím skladatelem a jeho díla byla interpretována náhodně pouze v zahraničí. Z existenčních důvodů tvořil tehdy převážně scénickou hudbu. Je autorem hudby k mnohým filmům (např. mezinárodně oceňovaný snímek Dušana Hanáka *Obrazy starého světa*) i k téměř třem stovkám divadelních her.

V hudbě se nechává inspirovat vírou, lidským hlasem i přírodou. Jeho hudba má zvláštní charisma – povahu a myšlenky lidí, okolní jevy a život kolem vnímá velmi citlivě a dílo nechává působit na nejniternější pocity posluchače. Mnoho jeho skladeb má poznámku *"..komponováno na interní hlas .."*

V seznamu Hálkových děl najdeme 3 klavírní koncerty, koncert pro varhany a smyčcový orchestr, dvě opery (*Strašák a hvězdy* pro děti a *Pouť* - pro dospělé), hudbu na třídílnou Danteho Božskou komedii. Hálek je autorem dvou smyčcových kvartetů, klavírního tria a řady skladeb pro sólový klavír, sólové housle a další nástroje a lidský hlas.

Náboženská a církevní tematika je v jeho tvorbě silně zastoupena. V této oblasti lze zmínit např. jeho česká liturgická propria pro slavnosti a svátky katolické liturgie, skladby *La Saletta* pro recitátora a klavír, K. H. Mácha - *Máj* pro recitátora a violoncello, V. Renč – *Popelka Nazaretská* pro recitátora a klavír, *Zpíváno z dálky* – kompozice úprav koled různých národů, *Cantico del Fratze Sole* (modlitba sv. Františka z Assisi), *Lauda XVI* na text Jacopona da Todi pro sóla a komorní orchestr, *Volání Královny míru* (na texty ze zjevení Panny Marie) pro alt, varhany a sólové housle. Dílo *Májová oblaka* tvoří šest krátkých triových skladeb pro flétnu, violu a violoncello komponovaných na některé i méně známé osobnosti - bl. Francesco Faá di Bruno, Jan Šimon Fiala, sv. Petr Chanel, sv. Gianna Beretta Molla a sv. Hedvika.

Zvláštní místo v jeho tvorbě zaujímají také skladby inspirované přírodou. Zkušenost z mykologické procházky v roce 1980 se stala jedním ze základů pro pozdější *Mykokosmickou symfonii*. Postupně vznikaly další skladby věnované tomuto tématu. K lednu 2014 Václav Hálek napsal na více než 2.000 druhů hub 6.080 skladeb pro sólové housle a několik set skladeb pro violu, violoncello nebo smyčcová dua. V roce 2002 byl vydán první díl *Hudebního atlasu hub*.